דרא רבי אבינא לסילתיה ואזל לגבי דרב

הונא רביה ידאמר רב הונא גימו כמתנתו

מה מתנתו אם עמד חוזר אף גימו אם עמד

חוזר ומה גימו אע"ג דלא פריש כיון דאמר

מי רג סעי ח:

:6 סעי

מעי' ד: גד ד מיי׳ שם הלי״ז טוש״ע שם סעי׳ ז וסי׳ רנג סעי׳

סמג עשין פג טוש"ע

מו"מ סי' רנג סעי' יג: בו ו מיי׳ פ״ב מהל׳ גירושין הל׳ יג סמג עשין נ

טוש"ע אה"ע סי׳ קמא סעי׳

בח ח מיי׳ שם [הל"ד] והלי"ב סמג שם טוש"ע שם וסי קר סעיף ג:

:סעי

ב י מיי שם הלי"ג מוש"ט

שם סעני יו: שם סעי יו: שא כ מיי שם פייט הלי ל

פסקי רי"ד

ובתרומת מעשר של דמאי.

קנפיק אמר להו [הבו] ד' מאה זוזי לרבי אבינא מחמרא דנהר

יווי לדבי אבינא מוומו אדונוו פקוד א״ר זירא דרא ר' אבינא לסלתיה וליזיל לגביה דרב

הונא רביה פי' ישים מזונותיו

בסלו וילך אצל רב הונא רבו

והוא יקיים מתנתו אע"פ

שהיחה רדרור רעלמא רלא

כמתנתו מה מתנתו אם עמד

חוזר אף גיטו אם עמד חוזר

לאשתו סתם אע״פ שלא אמר

אס מתי אם הבריא ועמד מחליו חוזר בו וגיטו בטל

דאנן סהדי דלא יהב לה גיטא

, אלא מחמת פחד מיתה ושלא

במתנתו שאם עמד חוזר בו

הכי נמי אמרי׳ בגיטו: ומה

. דאמר כתבו אע״ג דלא אמר

תנו אף מתנתו כיון דאמר תנו אע"ג דלא קנו מיניה. פי'

מצינו בש"מ שכל דבריו

ככתובין וכמסורין דמו אבל ביוצא בקולר לא מצינו [גבי

מתנה רק גבין גיטו תנן דסגי

ליה באומר כתובו ומהקישא

דכל מידי דבגט כשר בכתבו

בלחוד במתנה נמי כשר בתנו

בלחוד אע"ג דלא קנו מיניה בלחוד אע"ג דלא קנו מיניה ואע"ג דקי"ל מתנת ש"מ

במקצת בעיא קנין האי הוי

במקצת לא בעי קנין. **כותני'**

מי שהיה מושלד בבור ואמר כל השומע קולו יכתוב גט לאשתו הרי אלו יכתבו ויתנו

הבריא שאמר כתבו גט לאשתי רצה לשחק בה

ומעשה בבריא שאמר כתבו

גט לאשתי ועלה לראש הגג

מעצמו נפל הרי זה גט ואם

הרוח דחפתו אינו גט. פי׳ היה

לראותו ולהכירו מי הוא ואמר

אני פלוני בז פלוני כל השומע

טוש"ע אה"ע סי' קמא

סמג שם טוש"ע שם

במ ט מיי׳ שם סמנ

בו ז טוש"ע שס:

םו.

 לקמן עב:, ז) [ב"ב קנה:],
 ג) כמובות ע: יבמות קכב,
 ע"ש, ד) יבמות קכב,
 סוריות יב. כרימות ו., דרא רבי אבינא לסילחיה. יטעון רבי אבינא סלו על כתיפו למזונותיו להולאת הדרך וילך לו אצל רב הונא רבו כי על פיו ושמועותיו יזכה ו) [ביבמות שם איתא שי ע"ש ברש"ו], ז) חולין לט: דלא פריש תנו נותנין כדתנן במתניתין פ״ל ע״םו. ומוספתא ביולא בקולר ובמסוכן אף ממנחו כו': לאחר מיחה מי איכא. לאחר [מוספתה פין עשן, ה) [חולין שם נדרים מח. זבחים ב:], ט) בדפו"ר רב פפא ולפנינו הוא ע"פ הרש"ל, י) בדפו"ר רבה ולפנינו הוא שמת מי מגרשה ובשעת מיתה החקקה ליבם ולהא מילתא היכי ע"פ הרש"ל ועי' רש"ש, יא) לעיל כט., יב) ברש"י נדמינהו: אלא ר' אבא. לאו הכי שברי״ף נוסף, לים, יג) כלעיל סה:], יד) ברש״י שברי״ף, סה:], יד) ברס"י שבריקי,
יכתוב לה, טו) [ע"ב],
טו) ברש"י הגירסה מהה
חביות. וע" פור"י, יו) בים של שלמה הגירסא, היכא דאמר, יח) תיבת וראהו ל"ב ואולי ל"ל דאמרינן בפרק, יט) שייך לע"ב,

גליון הש"ם

תוד"ה וליחוש כו' לחבירו ומבירו. לשון ומכירו אינו מובן לי דכיון דלא חיישינן בעיר לשד מה זכיין להיות מכירו וכי איו נותניו שלום

מוסף רש"י

גיטו. דשרנ מרט, כמתנתו מה מתנתו. ממיטן כנ"כ (קלה:) אם עמד חוזר אף גיטו אם עמד חוזר. ולא מיבעיא היכא דאמר אס מתי, דרא לא מת, אלא אפילו לא אמר אם מתי אלא יהב לה גט סתמל אם עמד חוזר, דמסתמל אדעתא דמיתה יהב לה והה לה מת (לקמן עב:). כל השומע כו' הרי אלו יכתבו ויתנו. הע"ג דלה אמר ליה לסופר כתוב (כתובות נו:) וסמכינן עליה בכל דבריו שאומר אני הוא פלוני כן פלוני (יבחות קרב.). לימדני יונתן בני. ניכמות שם: יונתן שידל, שד היה או נקי נהן (רש"י שם). הבריא ולא אמר כתבו ותנו והלך לו, רצה לשחק בה. שלח תפליר בו לתת לה גט לפוטרה מיכם אם ימות, והפליגה בדברים ואין אלו נעשין שלוחו לגרש, דהא לא תנו, להכי נקט בריא דאילו מסוכן קיימא לן הלכה כר"ש שזורי דאמר כותבין לחיכו מסוכן קרימו כן שפט כר"ש שזורי דאמר כומבין ונומנין (חולין לט:). וגפל ומת. וכבר כתבו ונתנו העדים גט לחשתו (שם). אם מעצמו נפל. ודחי מתחלה היה דעתו לעלות וליפול והוה ליה בהול כמסוכן (שם). מעשה לסתור. הא אמרת רישה רנה לשחק בה ולה נתת נישח ונה נשחק כם זכח נחת חילוק כדכר (שם). אמר לשנים תנו גט לאשתי. ולא נתן להם גט עשאן עדים ואע"פ שלא אמר להם אתם עצמכם כתבוהו, הרי אלו יכתבו ויתנו ולא יאמרו לסופר ייכתוב כדמפרש לקמן (לעי

א. דאם החמיץ קצת או או הכל. רשב"ח.

על בעלה: בשעם הסכנה. כגון זה שמסוכן למות ואם לא עכשיו איממי: שאין מכירין. אם זהו שפירש שמו: בותבי' רלה לשחק בה. הואיל ולא אמר תנו: אם מעלמו נפל הרי זה גע. דדעתו מתחילה היתה לכך וסופו הוכיח והוה ליה כמפרשים ומסוכןים: גבו' מעשה לסתור. רישה תנה לה המר כלום ואח"כ נתן חילוק בין מעלמו נפל ובין דחתו הרוח: מי משוי איניש ברא שליח במקום אבא. דלא מקפיד בהי מנייהו ומעיקרא להאי ברא נמי שווייה שליח ועכשיו שמת האב

כתבו ותנו הרי אלו יחתמו בעלמן ולא יאמרו לעדים אחרים לחתום

כתבו אע"ג דלא אמר תנו אף מתנתו אמקיף אלא הא קשיא ליה אדר׳ זירא מיניה לא קנו מיניה אכיון דאמר תנו אע"ג דלא דאמר קנה רבי אבינא להא מתנה מתקיף לה רבי אבא אי מה מתנה ישנה דגניבה: במקלת. ששייר לעלמו לאחר מיתה אף גם ישנו לאחר מיתה שלא נתן כל נכסיו ובעי קנין דהכי קיי"ל בב"ב בפרק מי שמת (דף קנא:) דכיון ששייר לגרמיה מידי אינו כמצוה מחמת מיתה הואיל וחס על פרנסת עלמו והרי היא כמתנת בריא: ופרכינן מכלל דרב הונא סבר דלא בעי קנין: דמלוה מחמת מיתה הוא. שהיה יודע שהיולה בקולר חינו חוזר: הכי קשיה ליה. היכי נקני: חמרא לא אמר. הבו ליה חמרא בארבע מאה זוזי: דמי חמרא לא קאמר. הבו ליה ארבע מאה זוזי מדמי חמרא דנימא לזבוני חמרא ומיתב ליה: מחמרא קאמר. זוזי מחמרא קאמר דניתבו ליה וכי עושין מעות מיין: לדי לייפות את כחו. לכך לא פירש לא זו ולא זו כדי לייפות את כחו שיהא לו כל היין שלו אחריות שאם אמר תנו לו יין אם החמיץ מן היין מאה חביות היו היורשין אומרים לו שלך החמיץ ואי אמר דמי חמרא ומכרו ממנו קלת ואבדו המעות אומרים לו אבדו מעותיך הלכך אמר מחמרא דמשמע יין ודמיו שהכל אחריות לו: בותבי' כל השומע קולו. ופירש שמו ושם עירו: גב" אידמויי אידמו. פעמים שעושין עלמם בדמות אדם: בבוחה. לל: לרה היא. שמתכוונת היא לקלקלה שתנשא בגט זה ותאסר יי) יתנו לה הבן הזה וחבירו שהרי הלך הבעל למדינת הים: שליחא במקום אבא ורב ייפפי אמר משוו

אמר לשנים חנו גע לאשתי. אע"ג דלא אמר דלאו בית דין מנינהו ללוות על

- בשלות והונה יו ב שבמא כש שפר ביתור כל שה במהין בפני בכנו ון בפני בכנו ולמי המוחה מתוכנה בה והמש אתי הכו היו ה וכך אלת מהרא היר היין כולו מעורב והאיך יאמר לו שלך החמיץ. כ"ן. 2. וריצב"א אומר דפיי הקונטרס עיקר דאדם המקנה ל לחברו קי חביות בחביותיו והחמיצו מקצתן מצי למימר ליה שלך החמיצו כראמריי בפייב דבכורות וכרי. מוס' הלח"ע (ענייש עוד, וע" בספנ"ל שמילן דעת הסוס' מללוות הרילנ"ל והרמנ"ן נגדס. T. אלמא דאי אמר כל השומע שייך למימר שליחותיה קעביד. מוס'

בנכל לעתיך, בשני האם מתחתה לל החתר לל המקר (מה). המקרה במניק שם להבל להם המקרה במקרה במקרה במקרה במקרה במקרה ב לליס לו: 1. מקום שאין דרך בניא לעמוד שם לפי שהשרים מצויין שם. כשנייל. ופרכינן עלה וליחוש שמא שד הוא. מיין. 1. בלילה. מוס׳ ינמוס קכב. ד"ה לחור. לצל נמוס׳ נסנהדמין דף מד. כתוכ: אפיי ביום. 1. שאם היו שואלין בשנים תנו או בשלשה

כתבו ותנו והיה משיב להם דלא קפיד אכתב הגט, אכתי בשנים כתבו ותנו קא מיבעיא להו דכיון דאמר כתבו יתירא, דבשנים בתנו לחודיה הוי קפידא אחתימה, דלמא אכתיבה נמי קפיד. סוס' הרח"ש.

אחרים אלא עדים שווינהו. ובגמראשו מפרש על כתב הגט אם יכולין

ללוות לסופר אחר לכתוב או הם עלמם לריכין לכותבו:

הכי השתא בשלמא מתנה איתה לאחר מיתה אלא גם לאחר מיתה מי איכא אלא רבי אבא הכי קא קשיא ליה מתנת שכיב מרע במקצת היא יומתנת שכ"מ במקצת בעיא קנין מכלל דרב הונא סבר לא בעיא קנין והא קי"ל ידבעיא קנין שאני הכא דמצוה מחמת מיתה הוא מכלל דר' אבא סבר מצוה מחמת מיתה בעיא קנין והא קי"ל ידלא בעי קנין אלא רבי אבא הכי קא קשיא ליה חמרא לא קאמר דמי חמרא לא קאמר מחמרא קאמר ואידך מחמרא כדי ייפות את כחו שלחו מתם המחמרא כדי לייפות את כחו: **כותני'** יימי שהיה מושלך לבור ואמר כל השומע את קולו יכתוב גם לאשתו הרי אלו יכתבו ויתנו: גבו' יוליחוש שמא שד הוא א"ר יהודה כשראו לו דמות אדם אינהו גמי אידמויי אידמו דחזו ליה בבואה אינהו גמי אית להו בבואה ידחזו ליה סבבואה דבבואה ודלמא אינהו גמי אית סבבואה להו א"ר חנינא לימדני יונתן ייבני בבואה אית להו בבואה דבבואה לית להו ודלמא צרה היא תנא דבי רבי ישמעאל "בשעת :הסכנה כותבין ונותנין אע"פ שאין מכירין מתני' מהבריא שאמר כתבו גם לאשתי רצה לשחק בה מעשה בבריא אחד שאמר כתבו גם לאשתי ועלה לראש הגג ונפל ומת אמר רשב"ג יאם מעצמו נפל הרי זה גם אם הרוח דחתו אינו גם: גמ' מעשה לסתור חסורי מיחסרא והכי קתני אם ייהוכיח סופו על תחילתו הרי זה גם ומעשה נמי בבריא שאמר כתבו גם לאשתי ועלה לראש הגג ונפל ומת ואמר רשב"ג אם מעצמו נפל הרי זה גם אם הרוח דחתו אינו גם ההוא גברא דעל לבי כנישתא אשכח מקרי ינוקא ובריה דיתבי ויתיב איניש אחרינא גבייהו אמר להו בי תרי מינייכו נכתבו גימא לדביתהו לסוף שכיב מקרי ינוקא מי משוו אינשי ברא שליחא במקום אבא או לא רב נחמן אמר לא משוו אינשי ברא

שלא בא לעולם כדאמרינן בפרק האומר משקלי (ערכין דף כ:) במתנה בלא קנין: דאמר ר"ה. בפרק מי שאחזו (לקמן דף עב:): גיטו. דשריב מרע: כמחנחו כו'. ומינה ילפינן אנן נמי דמה גיטו אע"ג. ופריך והא אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם וי"ל דהתם משום

זה עלי עולה משמע התם דלא חשיב זה דבר שלא בא לעולם אלא הוי כמו דקל לפירותיו דבעי למימר יקדש השור לדמיו וה"ג כי אמר דמי חמרא בעי למימר שיהא היין קנוי לו לדמיו אי נמי כאן היה דמי יין שכבר נמכר ויין שלא נמכר והכי קאמר דמי חמרא שכבר נמכר לא קאמר וגם חמרא העומד למכור לא קאמר: בדי ליפות כחו. פירש בקונטרס

שיהא כל היין שלו באחריות שאם אמר תנו לו יין אם החמינה חבית אחתשי מן היין היו יורשין אומרים לו שלך החמיץ ונראה שלא רצה לומר שיהא כל ההפסד שלו דמן הדין א אין לו להפסיד אלא לפי החשבון ב והשתא דכולו אחריות אינו מפסיד כללג וא״ת ורב הונא מה הוצרך להשמיענו כיון דאמר תנו ואע"ג דלא קנו מיניה הא פשיטא דמתנת שכיב מרע בכולה או מלוה מחמת מיתה דלא בעינן קנין ואומר ריב"ם דאיצטריך ליה לאשמועינן דאפי׳ יוצא בקולר כמו עובדא דגניבא דמייתי עלה יש לו דין יי שכיב מרע דכל היכא דמועיל

כתבו כמו תנו יש לו דין זה: בל השומע קולו בו'. דאע״פ דאמרינן בפרק אין בין המודר לא קאמר כל הרוצה לכתוב אלא כל השומע דייחד יחדיה למי

בבור או אותו שעומד על ראש ההר ים וראהו בפרק בתרא דיבמות (דף קכב.) הואסור לאדם שיתן שלום לחבירו בשדה דבמגילה (דף ג.) כעין עובדה דיהושע שרהה אותו וחרבו שלופה בידו כל כי האי גוונא חיישינן שמא שד הוא אבל בעיר מותר ליתן שלום ° לחבירו ומכירו בלילה או לעדים לומר בלילה כתבו גט לאשתי ולא חיישינן וכן משמע בירושלמי דפירקין (ה״ו) דמייתי עלה ומשיאין על פי בת קול ומפרש והוא דחזו בבואה ומפרש הדא דתימא בשדות אבל בעיר אע"פ שלא ראה בבואה של אדם ופריך

מההיא דהיה מושלך בבור כו' ומשני מלויין הן בבורות כדרך שמלויין בשדות:

אני כיתוב בן כיוני כייייסוכוכ קולי יכתוב גט לאשתי הרי אלו יכתבו ויתנו אע״פ שלא 16 ראוהו: ודלמא שד הוה אי מהו. הוה מצי למיבעי באומר לשנים תנו בלא כתבו דתנו לשנים בלא כתבו וכתבו ותנו דמי ושמא נקט כתבו ותנו לרבותא™:

18

אינשי ברא שליחא במקום אבא אמר ירבא

הילכת' משוו אינשי ברא שליח' במקום אבא: בתני' ייאמר לשנים תנו גם לאשתי

לקלקלה ואסיקנא תנא דבי רי והמלונד המלונד להמנה בבור ואם לא עכשיו אימתי סומכין על הקול וכותבין ונותנין אע"פ שאין מכירין ישמעאל בשעת הסכנה כגון זה שמסוכן למות בבור ואם לא עכשיו אימתי סומכין על הקול וכותבין ונותנין אע"פ שאין מכירין אם הוא זה שפירש שמו: הבריא שאמר כתבו גט לאשתי רצה לשחק בה. כגון שלא אמר כתבו ותנו ומעשה בבריא שאמר כתבו גט לאשתי ועלה לראש הגג ונפל ומת ואמרו חכמים אם מעצמו נפל הרי זה גט שידע בעצמו שהיה חלוש הרבה ואיגלאי מילתא לקלקלה ואסיקנא תנא דבי ר׳ שהרי נפל ומת ואם הרוח דחפתו אינו גט שלא מחמת חליו נפל: מעשה לסתור חסורי מחסרא והכי קתני ואם הוכיח סופו על תחילתו הרי זה גט ומעשה נמי בבריא וכר׳. ההוא גברא דעל לבי כנישתא אשכח מקרי ינוקי ובריה דיתבו ויתיב איניש אחרינא נבייהו אמר להו בי תרי מנייכו ליכתבו גיטא לדביתהו לסוף שכיב מקרי ינוקי מי משוי איניש שליחא ברא במקום אבא אי לא רב נחמן אמר לא משוי איניש שליחא ברא במקום אבא ומעיקרא לא איכון אלא לאבוה ולהאי איניש אחרינא והשתא דמית אבוה בטלה השליחות. ורב פפא אמר משוי איניש שליחא ברא במקום אבא וכל תרי מינייהו כשרין לכותבו והלכתא משוי איניש

מוסף תוספות

.(.ט⊃

נאבדו קצת המעות למה הוא דאמרינן בית שבביתי או שור . בשורי אני מוכר לד ומת אחד דמנחות התם היינו טעמא לפי שכל בית וכל שור עומדיז בפני עצמז ומש״ה מראהו מת ונפול אבל הכא שלא זיכה לו חביות כר

דבר חמרא לא קאמר. וא"ת כי אמר נמי דמי חמרא הוי דבר בא א מיי׳ פ״ח מהל׳ זכייה סמג עשין סב טוש"ע חו"מ נב ב מיי שם סמג טוש"ע חו"מ סי דאמר לכשיבואו אבל אמר דמי שור בג ג מיי שם הלט"ו סמג שם טוש"ע חו"מ סי רנ

(נדרים דף לו:) גבי מודר הנאה מחבירו דתורם לו תרומתו לדעתו ודייק בגמרא לדעתו דמאן אי לימא לדעתה דידיה מהן שווייה שליח חלה דבעל הכרי הא קא מהני ליה דעבד שליחותיה ומוקי לה באומר כל הרולה לתרום יבא ויתרום לאו משום דכי אמר הכי לאו שליחותיה עביד דבתרומה בעינן שליחות אלא לענין מודר הנאה דוקא לא חשיב שליחות שיחשב בכך כמהנה ליה כיון שלא לוה לו לעצמו או שמא יש לחלק דהכא

ששומע קולו: וליחוש שמא שר הוא. דוקל

ש אמר לשנים כתבו ותנו גם כו' ואמרו לסופר וכתב וחתמו הן